

Nedisningsprognoser för vindkraft

presenterat på

Vintervind 2008
17-18 mars 2008 i Åsele

Esbjörn Olsson

SMHI/Sundsvall

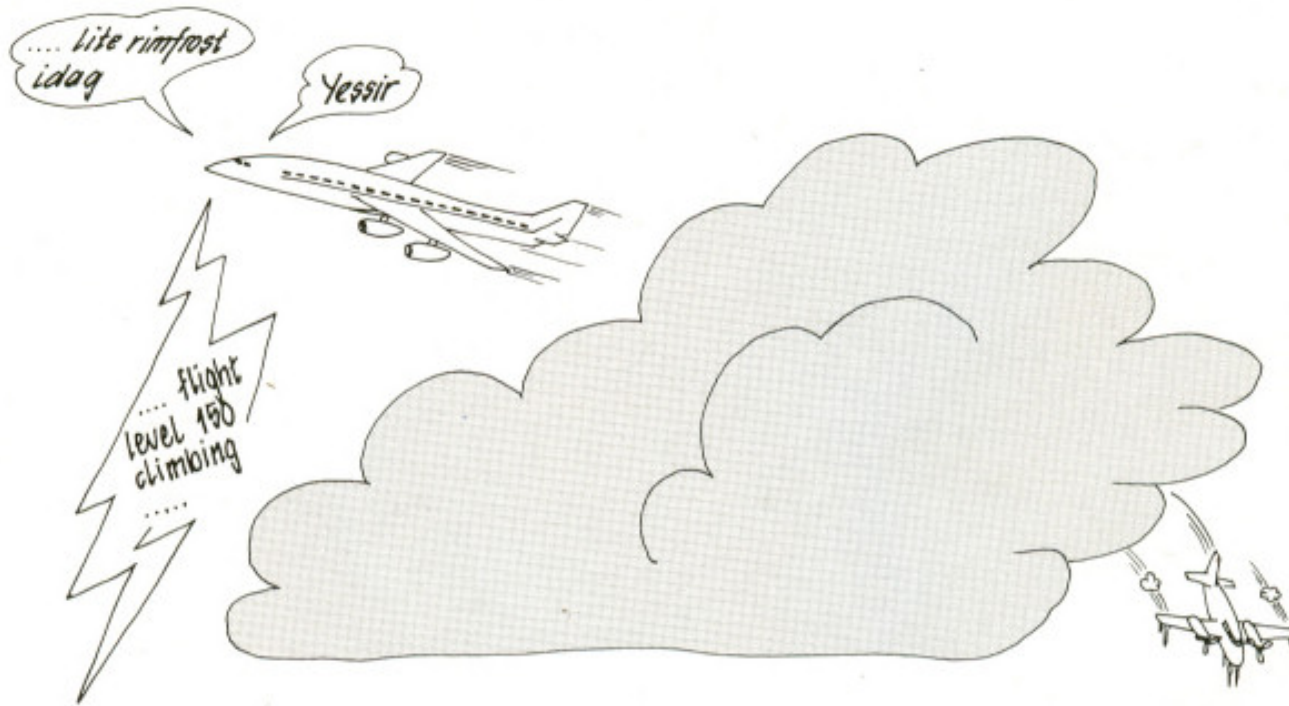
Nedisningsprognoser för vindkraft

Innehåll:

- **Bakgrund**
- **Nuvarande produktion av isbildningsprognoser**
- **Prognosmetoder**
- **Prognosmodeller och deras begränsningar**
- **Framtidsutsikter**

Nedisningsprognoser för vindkraft

Bakgrund

ISBILDNING PÅ FLYGPLAN

Nedisningsprognoser för vindkraft

Bakgrund

Isbildning förekommer i moln och i underkyllt regn eller duggregn.

De meteorologiska faktorerna är:

- **Luftens temperatur.**
- **Luftens vatteninnehåll.**
- **Dropparnas storlek.**

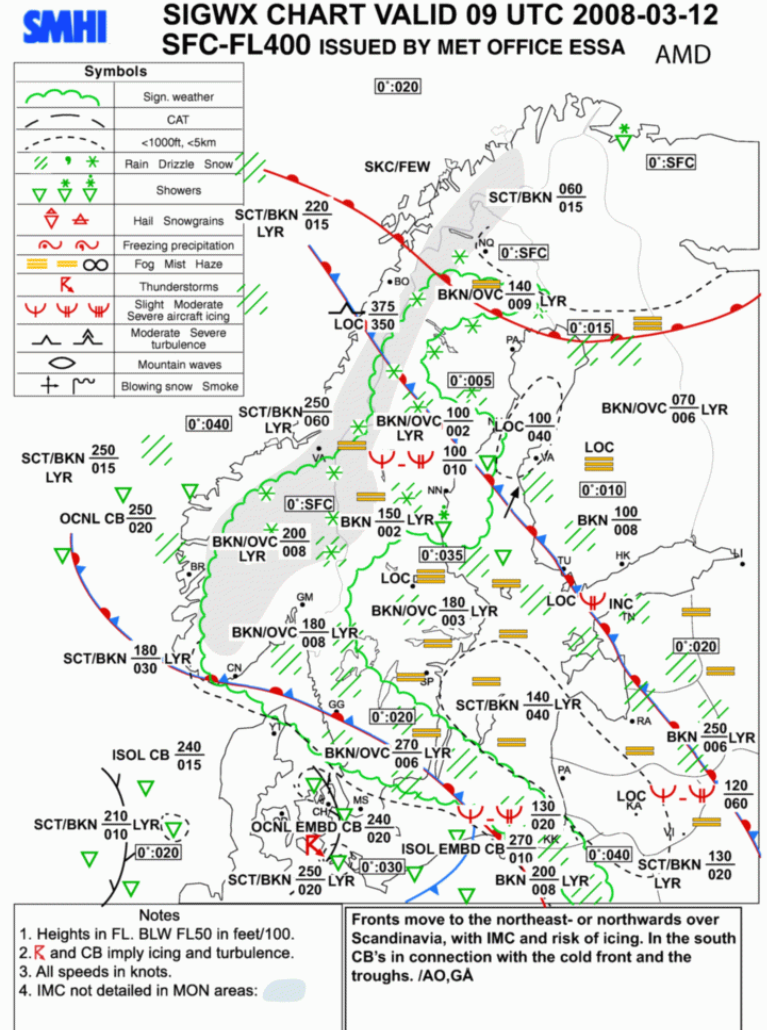
Sedan tillkommer aerodynamiska faktorer.

Nedisningsprognoser för vindkraft

Nuvarande produktion av isbildningsprognoser

Nordisk Significant Weather Chart:

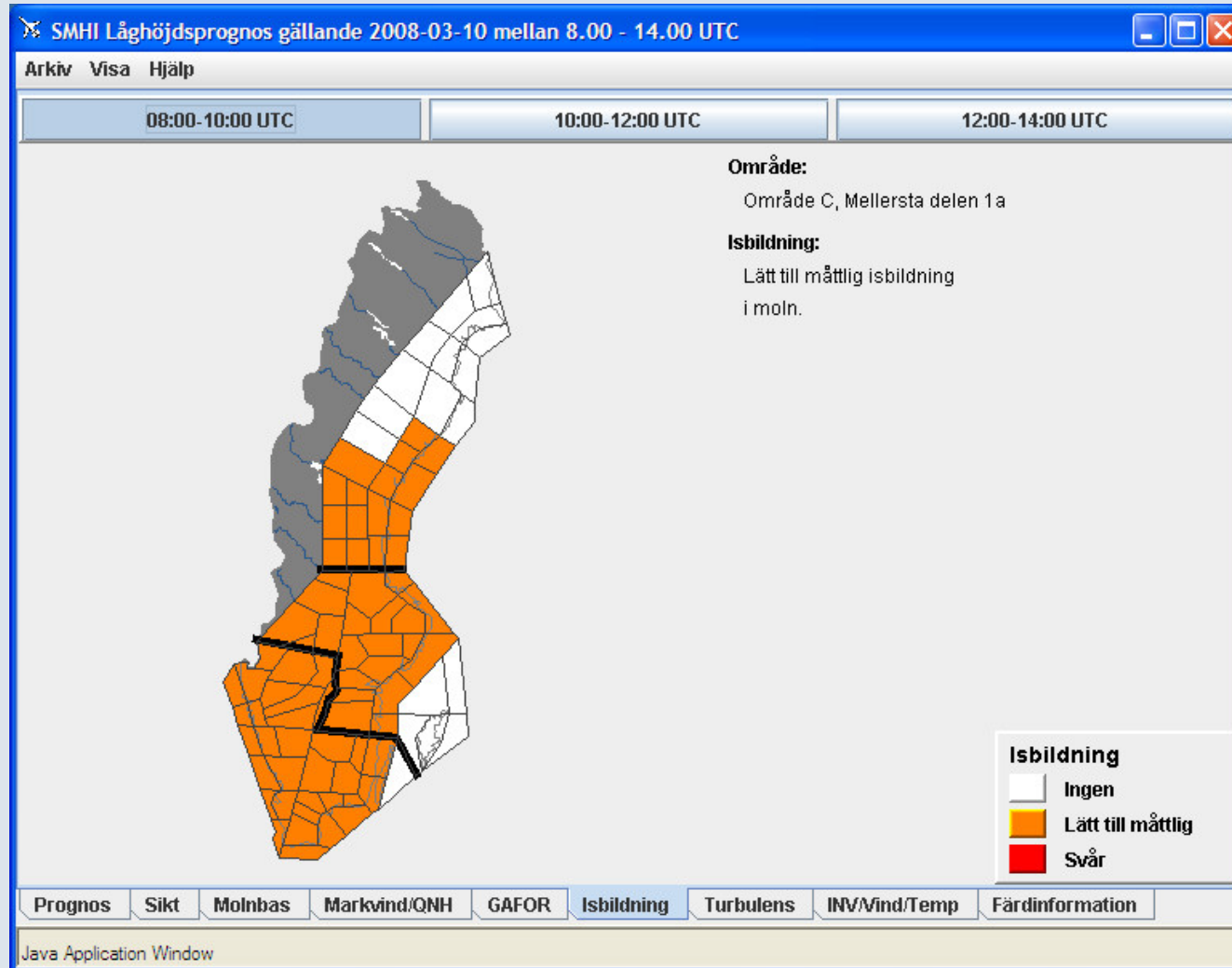
Kort prognos på flygvädret, produceras dygnet runt. Ny prognos var tredje timme.

Nedisningsprognoser för vindkraft

Nuvarande produktion av isbildningsprognoser

Låghöjdsprognos för allmänflyget. 6-timmarsprognos som uppdateras var tredje timme dagtid.

Nedisningsprognoser för vindkraft

Nuvarande produktion av isbildningsprognoser

■ SIGMET

- ESAA SIGMET 02 VALID 100600/101000 ESAA SWEDEN FIR SEV ICING FCST BTWN SFC AND 1000FT 60NM EACH SIDE OF A LINE FM N6300 E01200 TO N6100 E01730 MOV NE 20KT WKN=

■ Konsultation

All produktion är helt manuell, meteorologen har tillgång till ett antal olika hjälpmedel för att sätta ihop sin prognos:

Observationer (mark, flyg, radar och satellit) samt förslag från prognosmodeller.

Nedisningsprognoser för vindkraft

Prognosmetoder

Liksom för övriga typer av prognoser används data från meteorologiska modeller till att göra prognoser på nedisning.

Modellerna gör prognos på temperatur och vatteninnehåll med en viss tids- och rums-upplösning.

Det vi saknar av de meteorologiska faktorerna är droppstorlek.

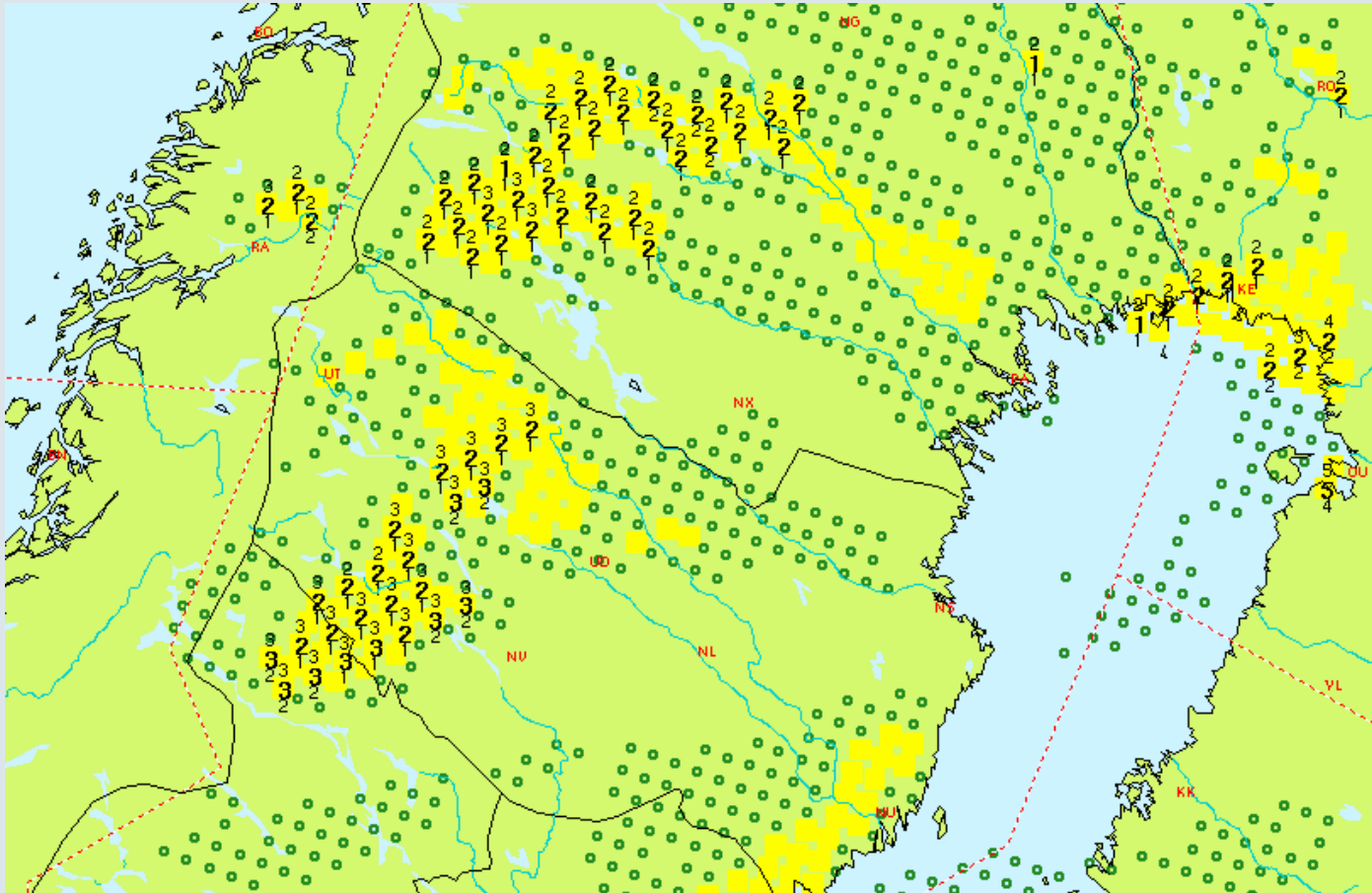
Som ett substitut för droppstorlek används vertikalvind.

Nedisningsprognoser för vindkraft

Prognosmetoder

Automatiska nedisningsprognoser ur HIRLAM (High Resolution Limited Area Model):

Nedisningsprognoser för vindkraft

Prognosmodeller och deras begränsningar

Modellerna är uppbyggda för att på bästa möjliga sätt beskriva alla processer som pågår i atmosfären.

Ekvationssystemet är komplext och måste lösas med numeriska (approximativa) metoder.

För att köra en modell krävs det att atmosfärens tillstånd i utgångsläget är känt. Alla tillgängliga observationer vägs samman till en utgångsanalys.

Nedisningsprognoser för vindkraft

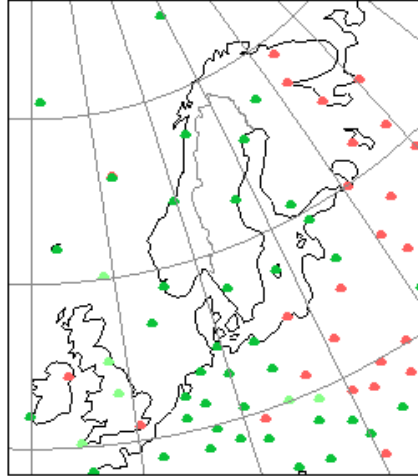
Prognosmodeller och deras begränsningar

Problem #1:

Begränsningar i tillgången på observationer ger osäkerhet i utgångsanalysen.

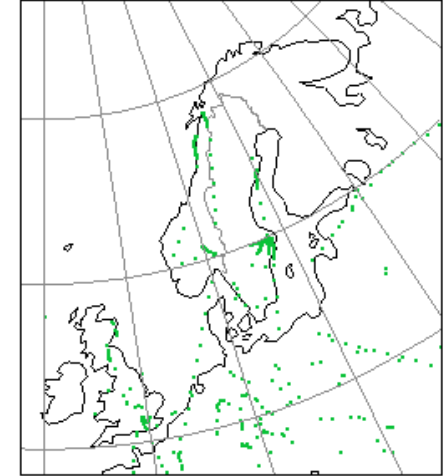
Speciellt besvärande är bristen på information om den vertikala fördelningen av fuktigheten.

TEMP 20080310 00 Maskin: BLIXT

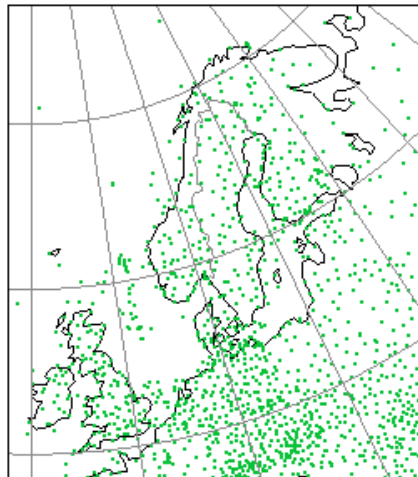

röd - hel eller nedre saknad
ljusgrön - övre saknad

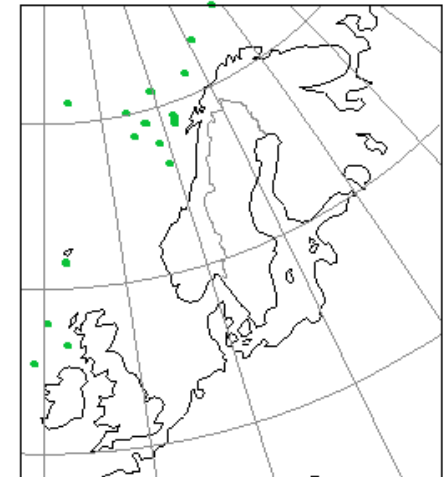
AIRCRAFT 20080310 00

SYNOP 20080310 00

DRIBU och PILOT (blå) 20080310 00

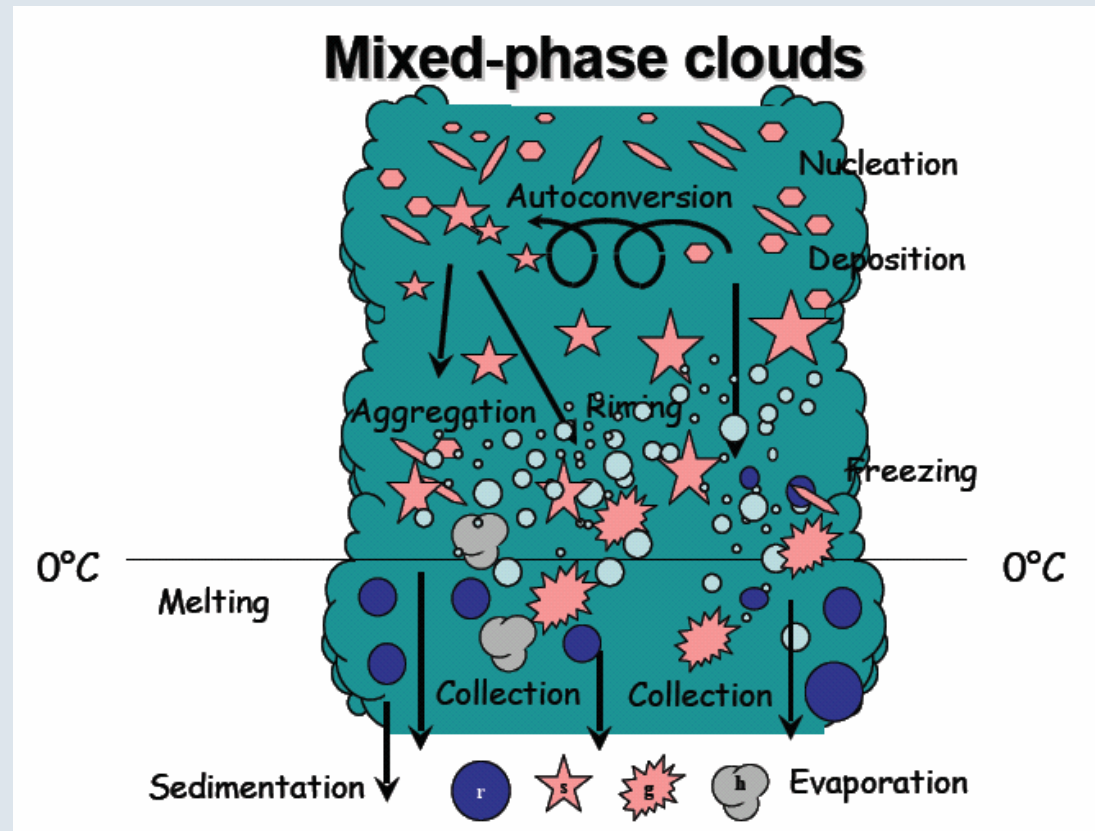
Nedisningsprognoser för vindkraft

Prognosmodeller och deras begränsningar

Problem #2:

Många komplicerade processer som är svåra att beskriva exakt.

Beräkningarna bör ske med så hög rumslig upplösning som möjligt

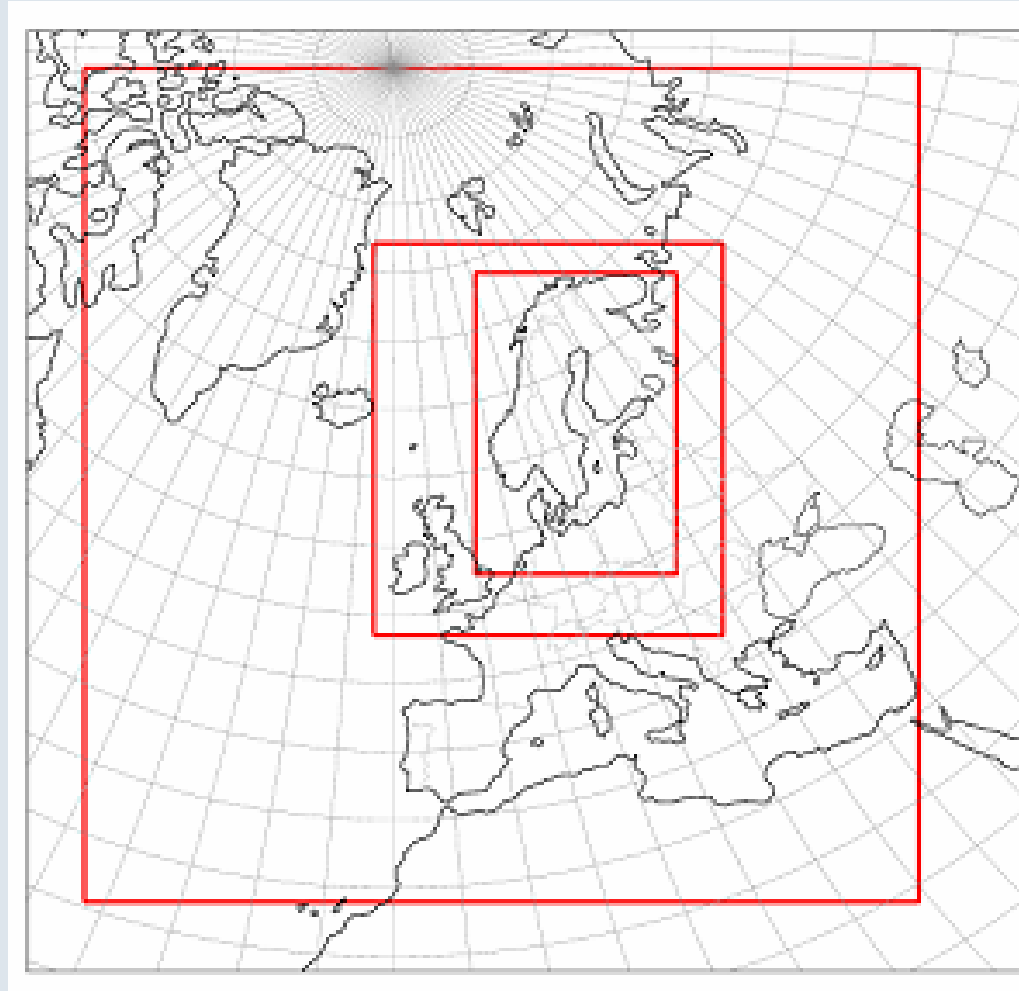
Nedisningsprognoser för vindkraft

Prognosmodeller och deras begränsningar

SMHI driver 3 olika varianter av HIRLAM som används för alla typer korta prognoser (≤ 2 dygn).

5, 11 och 22 kms horisontell upplösning.

Högre upplösning -> mer detaljerade prognoser.

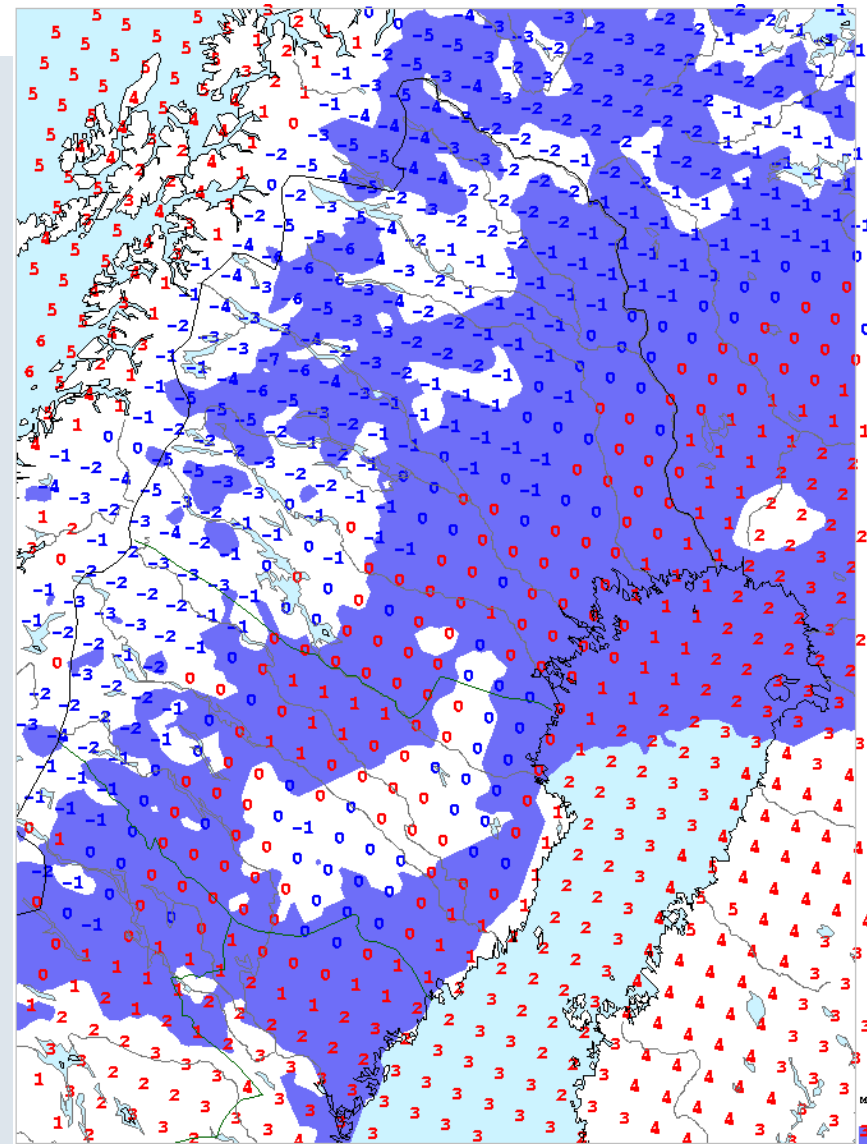

Nedisningsprognoser för vindkraft

Prognosmodeller och deras begränsningar

Underlag till potentiell nedisningsprognosprodukt ur HIRLAM05: Molnvatten och temperatur på c:a 100 meters höjd över marken.

Kan anpassas topografiskt till specifika parker eller enskilda verk.

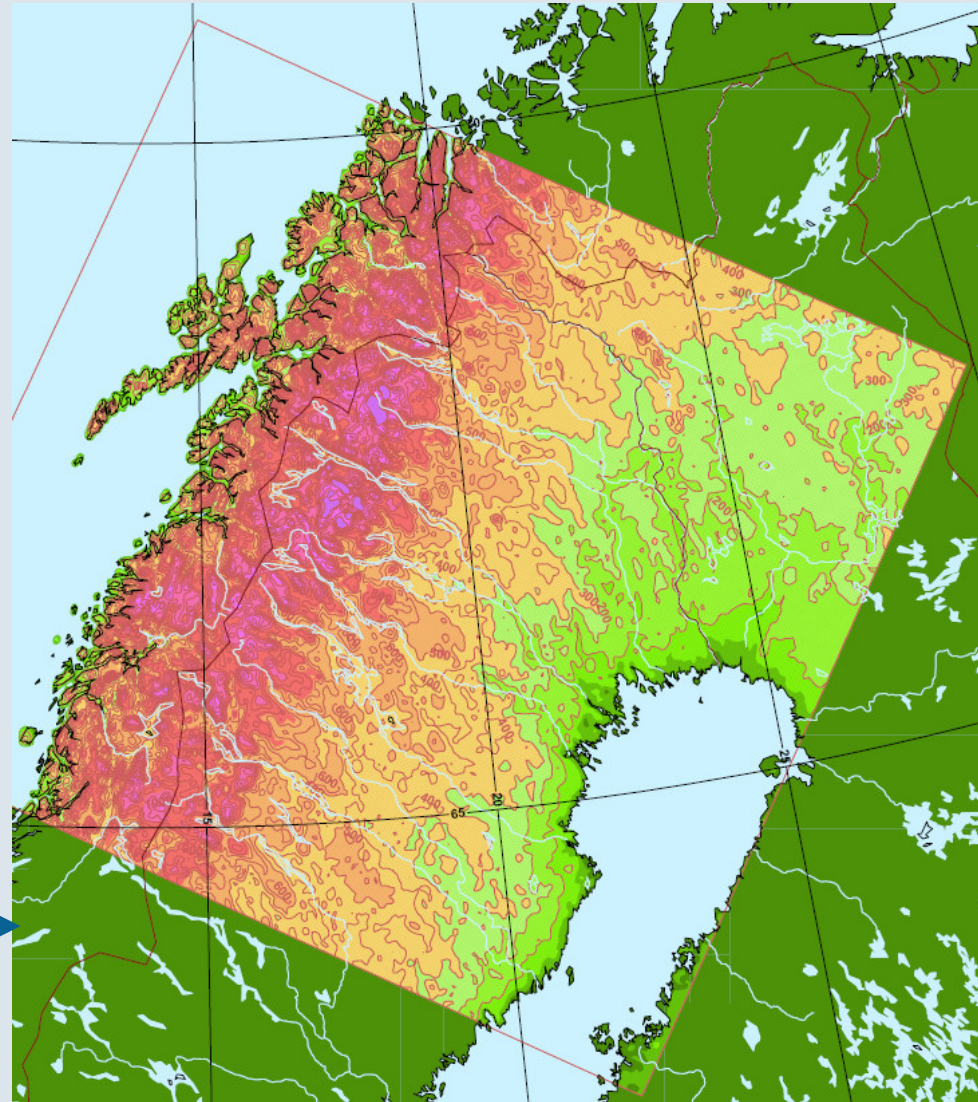
Nedisningsprognoser för vindkraft

Framtidsutsikter

Utveckling pågår mot bättre modeller med högre upplösning.

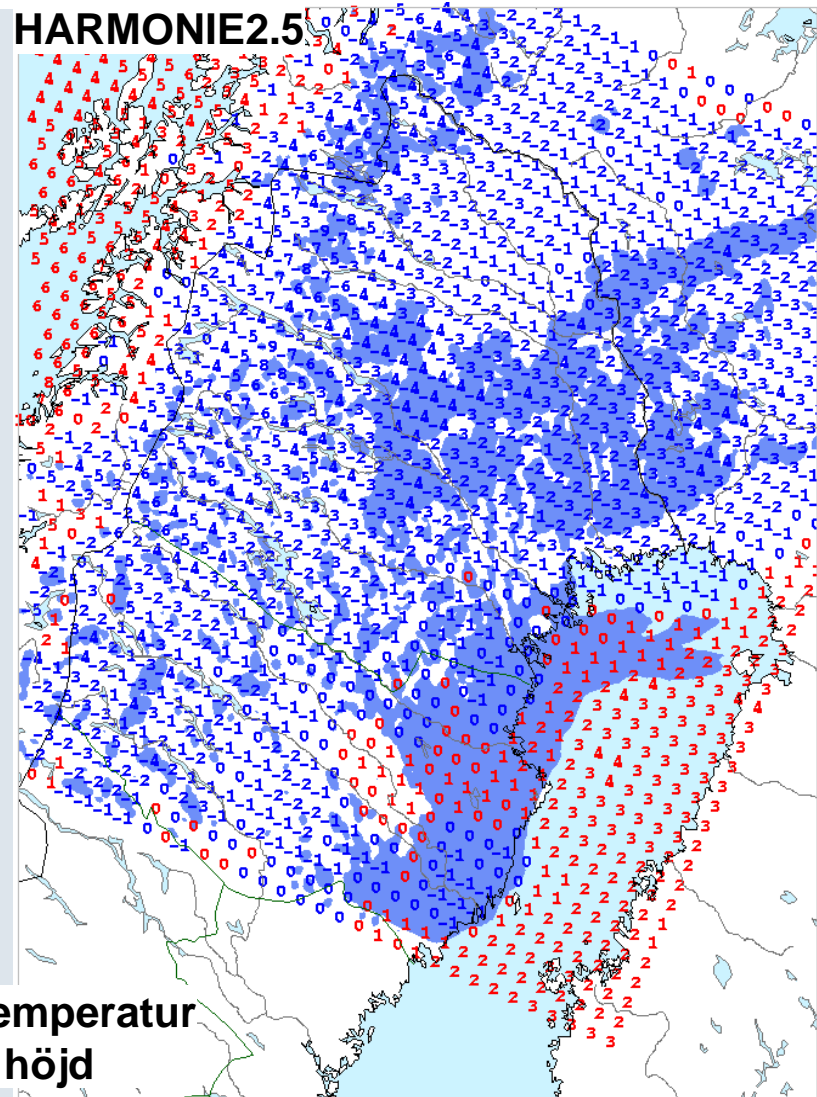
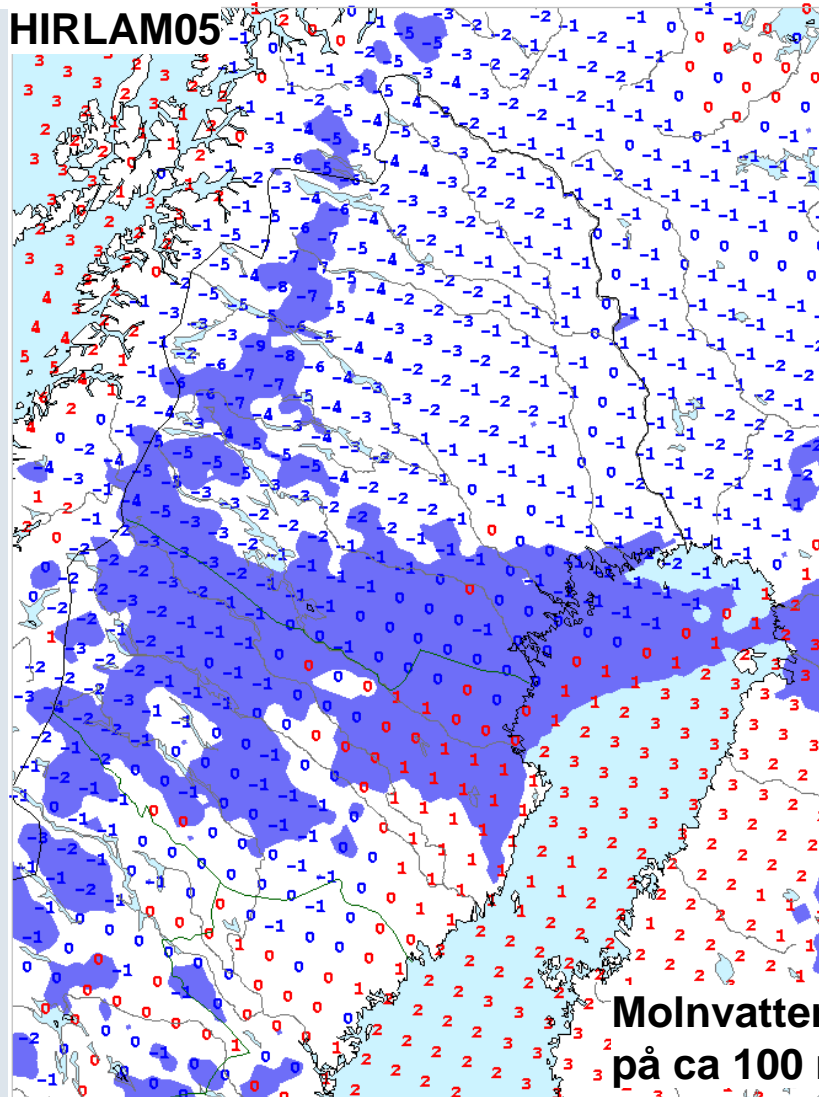
Bättre beskrivning av småskaliga processer och bättre tillvaratagande av satellit- och radar-data i initialanalysen.

SMHI HARMONIE med 2.5 km upplösning körs nu på test. →

Nedslagningsprognoser för vindkraft

Framtidsutsikter

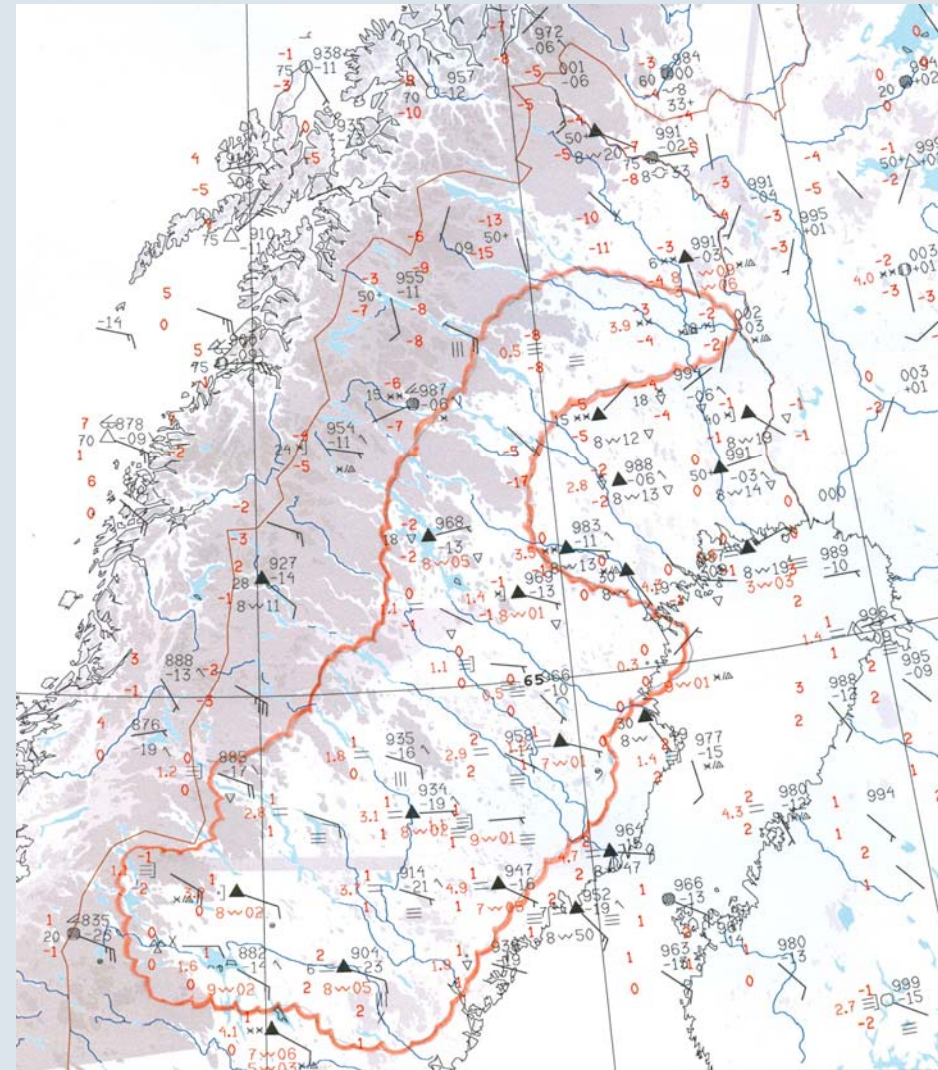

Nedisningsprognoser för vindkraft

Framtidsutsikter

Observationer att jämföra med prognoserna på föregående sida.

Området som är inringat med den röda linjen har bedömt molnbas under 150 meter.

Tid: 08-03-12 00Z

Nedisningsprognoser för vindkraft

Framtidsutsikter

Vi kommer framöver att testa olika modellers förmåga att göra prognos på nedisning genom att jämföra med mastmätningarna i Sveg.

Sammanfattningsvis så finns idag ingen färdig produkt som heter **Nedisningsprognoser för vindkraft men vi har hyfsade förutsättningar att få fram något användbart om behovet finns.**